

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΣΗΜΑΔΙΑ ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑΣ (Σεπτέμβριος 2009)

Συγγραφέας: ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΕΡΕΦΟΣ

Απομένουν λίγες εβδομάδες ως την επικείμενη Διάσκεψη Κορυφής των Ηνωμένων Εθνών για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στην Κοπεγχάγη. Η Διάσκεψη ακολουθεί το πολυσυζητημένο Πρωτόκολλο του Κιότο, το οποίο πέρασε και περνά από πολλές δυσκολίες. Ο λόγος είναι ότι τα οικονομικά προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν για να προστατευτεί ο πλανήτης από την ανθρωπογενή κλιματική μεταβολή, δεν έχουν δυστυχώς ακόμη λυθεί. Αντίστοιχα προβλήματα, σε μικρότερη έκταση, υπήρχαν και όταν, υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, έγινε το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ το 1987, για το οποίο ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ανέφερε πρόσφατα ότι είναι το πιο επιτυχημένο Πρωτόκολλο. Ήταν επιτυχημένο διότι και οι επιστήμονες και η βιομηχανία και οι χώρες-μέλη του ΟΗΕ, όλοι συμφώνησαν με το Πρωτόκολλο αυτό. Μέχρι σήμερα, το αντίστοιχο Πρωτόκολλο για την ανθρωπογενή κλιματική αλλαγή δεν είχε την ίδια τύχη. Ευτυχώς όμως, τα πρώτα σημάδια αισιοδοξίας προέκυψαν από τις πρόσφατες θέσεις των προέδρων των ΗΠΑ αλλά και της Κίνας. Στην προχθεσινή Διάσκεψη Κορυφής στο κτίριο των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη, υπήρχε ένα κλίμα αισιοδοξίας μετά τις τοποθετήσεις και την περιρρέουσα ατμόσφαιρα ότι και η Κίνα ενδιαφέρεται να συμμετέχει στην αντιμετώπιση του προβλήματος. Μάλιστα δε, πολλοί θεωρούν ότι η Κίνα θα αποτελέσει στο μέλλον και την αιχμή του δόρατος για την αντιμετώπιση της ανθρωπογενούς υπερθέρμανσης του πλανήτη.

Ήδη τα πρώτα παγκόσμια σημάδια για αειφόρες κατασκευές ή «πράσινες» κατασκευές, αλλά και για αειφόρο διαχείριση των υλικών και άλλες δράσεις που μπορεί να επιτευχθούν, τόσο σε κεντρικό επίπεδο όσο και από τον καθένα μας, έχουν αρχίσει να μπαίνουν στην καθημερινότητα εδώ και αρκετά χρόνια σε πολλές χώρες. Ωστόσο η ανθρωπογενής κλιματική αλλαγή θα εξακολουθήσει για δεκαετίες να απειλεί τους ασθενέστερους πληθυσμούς του πλανήτη. Οι συχνότερες εναλλαγές ξηρασίας και πλημμυρών θα συνεχίσουν επιδεινούμενες. Υπάρχουν εκατομμύρια άνθρωποι που δεν έχουν πρόσβαση σε καθαρό νερό. Υπάρχουν χώρες στις οποίες το

νερό πωλείται σαν το σπουδαιότερο αγαθό και σημαντικές συρράξεις έχουν ήδη παρατηρηθεί, κυρίως στις περιοχές της Αφρικής που επλήγησαν παλαιότερα ή και πρόσφατα από περιόδους ξηρασίας.

Πιστεύω ότι η επιτυχία ή μη της Διασκέψεως στην Κοπεγχάγη θα εξαρτηθεί από τις θέσεις που θα πάρουν οι γίγαντες των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου, με κυρίαρχες τις ΗΠΑ, αλλά και τις ταχύτατα «αναπτυσσόμενες» Κίνα και Ινδία. Και μόνο η υπογραφή του προέδρου των ΗΠΑ θα συμπαρασύρει, πιστεύω, και όσους από τους υπόλοιπους ηγέτες δεν έχουν ακολουθήσει, να ακολουθήσουν. Κάτι ανάλογο συνέβη, σε μικρότερη κλίμακα, και στο Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ. Ξεκίνησε με περίπου 30 υπογραφές και σήμερα το έχουν υπογράψει όλες οι χώρες. Ο αγώνας κατά της ανθρωπογενούς υπερθέρμανσης του πλανήτη μπορεί να κερδηθεί και πιστεύω ότι θα κερδηθεί, όχι (δυστυχώς) για ανθρωπιστικούς λόγους, αλλά διότι θα έχουν εξευρεθεί οικονομικά εργαλεία και νέες τεχνολογίες με τις οποίες η ανθρωπότητα θα επιδιώξει να διορθώσει τα ίδια της τα λάθη, καθοδηγούμενη πάντα από τον ολοένα αυξανόμενο ανθρωποκεντρισμό της σε μια πλήρως ανθρωπόκαινο εποχή.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ», 27 Σεπτεμβρίου 2009, σ. Α26.